

СИРО'МЯТНИКОВА О.В., ст. викладач, НТУ «ХП»

ФЕДОРЧЕНКО Г.В., студентка, м. Харків, НТУ «ХП»

НЕОБОРОТНІ АКТИВИ ПІДПРИЄМСТВА: ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇХ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ

В нестабільних умовах зовнішнього середовища, яке притаманне нинішньому етапу функціонування української економіки, для успішної роботи підприємства однією з найважливіших умов є ефективне використання наявних активів. Саме ефективне використання ресурсів забезпечує інтеграцію економічних процесів на підприємстві, підсилює його адаптивність і конкурентоспроможність.

Здійснення виробничо-господарської діяльності передбачає наявність певної матеріально-технічної бази, необхідної для виробництва, транспортування, зберігання і

реалізації продукції. Ефективність використання засобів праці безпосередньо впливає на фінансовий результат діяльності підприємства. Від того, яким чином відбувалося на початку діяльності підприємства їх формування, які зміни виникли в їх структурі та якісних характеристиках, наскільки ефективно відбувається їх використання у виробничо-господарській діяльності та відтворення, залежить успішність функціонування підприємства в короткостроковій та довгостроковій перспективі.

Оцінка ефективності використання необоротних активів полягає у визначенні їх впливу на формування ресурсів і фінансові результати роботи підприємства. Проте, отримання позитивного результату діяльності не завжди вказує на високу ефективність використання необоротних активів. Досить часто підприємство має змогу покращити свої економічні результати за рахунок більш ефективного використання власних ресурсів.

Необоротні активи формуються для здійснення виробничо-господарської діяльності найчастіше за рахунок власного капіталу та капіталу, залученого на довгостроковій основі, і залежать від обсягів і номенклатури продукції, що випускається підприємством, складу і структури основних виробничих фондів, технологій, що застосовуються, та характеризують величину його економічного потенціалу. Використання поточних зобов'язань для фінансування необоротних активів є ознакою фінансових проблем підприємства.

Від того, наскільки цілеспрямовано формуються необоротні активи у вигляді певної кількості матеріальних ресурсів, наскільки вони відповідають функціональній спрямованості виробничо-господарської діяльності підприємства, залежить ефективність його роботи. Таким чином, першочерговим завданням будь-якого підприємства являється раціональне, економічно доцільне використання необоротних активів та своєчасне фінансове забезпечення їх відтворення. Як наслідок, метою управління необоротними активами є підвищення ефективності використання необоротних активів, що дасть можливість оптимізувати їх кількість на достатньому рівні, тим самим зменшити обсяг їх фінансування, а також забезпечити функціонування та розвиток підприємства.

Стан необоротних активів підприємства та ефективність їх використання передбачає розрахунок таких основних показників – показники забезпеченості необоротними активами (фондомісткість, фондоозброєність, коефіцієнт вартості основних засобів у активах підприємства); показники стану і руху (коефіцієнти зносу і придатності, коефіцієнт оновлення; коефіцієнт вибуття; коефіцієнт приросту); показники ефективності використання необоротних активів (фондовіддача; рентабельність основних засобів; інтегральний показник економічної ефективності використання основних засобів). За допомогою оцінковищеозначених показників можливо зробити висновок щодо проблем на підприємстві, які мають негативний вплив на ефективність використання необоротних активів. Крім цього, також необхідно скоротити час простоїв обладнання шляхом передання їх в оренду; забезпечити збільшення продуктивності праці порівняно із зростанням її фондоозброєності; впроваджувати досягнення науково-технічного прогресу та новітні технології; використовувати більш гнучку амортизаційну політику, тощо.